

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la Ordinul Medicilor din Republica Moldova
(nr.457 din 20.11.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege cu privire la Ordinul Medicilor din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Proiectul de lege menționat are ca obiect de reglementare adoptarea unui proiect de lege integral, în scopul reglementării activității unei organizații profesionale din care să facă parte toate persoanele care exercită profesia de medic în Republica Moldova, numit *Ordinul medicilor din Republica Moldova*. Acesta urmează să instituie următoarele organe de conducere: Adunarea generală – ca organ suprem de conducere, Consiliul național – ca organ reprezentativ, Biroul executiv care asigură activitatea permanentă a Ordinului în perioada dintre ședințele Consiliului național, și presedintele.

Potrivit Notei informative, proiectul de lege „este elaborat în scopul consolidării cadrului instituțional și creării condițiilor organizatorice, economico-juridice favorabile exercitării profesiei de medic în Republica Moldova”.

3. Conform prevederilor art.30 din Legea nr.100/2017 - Nota informativă a proiectului de lege se întocmește „conform modelului indicat în anexa nr.1”, și trebuie să conțină inclusiv: *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, dar și modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare*.

Atenționăm că, Nota informativă a proiectului de lege nu respectă prevederile art.30 din Legea nr.100/2017 - aceasta nu este întocmită conform structurii prevăzute de legislație, dar nici nu conține informații suficiente și necesare despre principalele prevederi ale proiectului și evidențierea

elementelor noi, modul de încorporare a prevederilor în cadrul normativ în vigoare și finalitățile urmărite prin implementarea prevederilor propuse, dar și mijloacele financiare necesare pentru implementarea prevederilor proiectului de lege.

În acest context, atenționăm că este necesar a fi concretizată intenția autorilor proiectului de lege referitoare la următoarele prevederi din proiect:

- De ce prevederile proiectului de lege, care reglementează modul de activitate a organizației profesionale a medicilor, nu au fost integrate în cadrul Legii nr.264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, după modelul altor organizații/uniuni profesionale, prevederile cărora sunt parte componentă a legilor de bază care reglementează domeniile respective (ex. Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură, Legea nr.113/2010 privind executorii judecătorești etc.), mai ales că art.1 alin.(4) din proiect stabilește că *"activitatea Ordinului este reglementată de prevederile Legii ocrotirii sănătății, ale Legii cu privire la exercitarea profesiei de medic, ale Legii cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, ale actelor normative elaborate de Ministerul Sănătății, ale Statutului Ordinului și ale altor acte normative în vigoare."*

- Nota informativă nu explică de ce a fost ales termenul de „*Ordin*” pentru denumirea organizației profesionale a medicilor, termen care este impropriu scopului utilizat în proiectul de lege.

- Nu sunt clar formulate prevederile art.6 alin.(3) în raport cu prevederile art.13 din proiect, astfel nu este clară diferența dintre noțiunile „*corpul profesional teritorial*” și „*consiliile teritoriale*”, utilizate în cadrul proiectului de lege. De asemenea, ținând cont de prevederile art.20 din proiect, este necesar ca modul de formare și atribuțiile „*consiliilor teritoriale*” să fie clar formulate în cadrul proiectului de lege, în scopul respectării principiilor de accesibilitate și previzibilitate a normelor juridice, fapt consemnat și în Hotărârea Curții Constituționale nr.13/2015 pentru controlul constituționalității Legii nr.261 din 1 noiembrie 2013 cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova (pct.106).

- Nu este clar de ce la art.15 alin.(3) din proiect, una din atribuțiile statuate pentru adunarea generală a Ordinului Medicilor este – adoptarea „*Codului cadru de etica (deontologic) al lucrătorului medical și farmaceutic*” și cum această prevedere a fost coordonată cu actele normative în vigoare. Or, *Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului* este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.192/2017, iar domeniul farmaceutic nu are tangențe cu obiectul de reglementare al proiectului de lege.

- Nu este clară necesitatea *suspendării contractului individual de muncă încheiat cu instituția medico-sanitară pe durata exercitării de către medic a „mandatului de membru al Biroului executiv”* (art.17 alin.(2) din proiect) și de ce nu poate fi exercitată profesia de medic cu timp de muncă parțial, ținând cont și de faptul că mandatul de membru al Biroului executiv se acordă pe o perioadă de 4 ani.

- La articolele 20-22 din proiectul de lege sunt propuse soluții contradictorii referitoare la modul de aplicare a sancțiunilor profesionale disciplinare în cadrul Ordinului medicilor. Astfel, conform art.20 alin.(2) –

„sanctiunea profesională disciplinară se aplică de către **consiliul teritorial**”, iar contestarea deciziei consiliului teritorial se examinează de către Consiliul național; conform art.21 este statuat că – Ordinul medicilor prin intermediul „**Comisiilor sale de specialitate**” va examina litigiile și încălcarea cadrului deontologic de către medici și va aplica sancțiunile disciplinare; iar la art.22 este prevăzut că – „Sanctiunea profesională disciplinară se aplica de catre **Consiliul national**”.

În acest context, atenționăm că articolele menționate necesită a fi corelate și reformulate în scopul reglementării cu exactitate a modului de examinare și aplicare a sancțiunilor profesionale disciplinare, precum și desemnarea unei singure autorități interne abilitată cu dreptul de a examina litigiile și a aplica sancțiunile profesionale disciplinare.

- Nu este clar de ce terminologia utilizată în cadrul proiectului de lege are un caracter ambiguu – la art.21 se operează cu noțiunea „**Comisii de specialitate**”, dar la art.12 din proiectul de lege este prevăzut că – pentru organizarea activității Ordinului „**se instituie departamente permanente si comisii provizorii**”, fără a fi specificat denumirea concretă sau numărul acestora.

- Nu este clar de ce proiectul de lege nu conține dispoziții finale referitoare la termenul și modul de organizare și responsabilitatea organizării primei adunări generale a Ordinului medicilor. De asemenea, menționăm că prevederile art.6 alin.(1) și alin.(2) din proiectul de lege sunt dispoziții finale care trebuie înserate în capitolul VIII din proiect.

4. Potrivit art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova - „*orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern*”.

Menționăm că, nota informativă a proiectului de lege nu conține informații despre mijloacele financiare necesare pentru implementarea prevederilor proiectului de lege, fiind doar specificat că - implementarea prevederilor „necesită finanțare din buget”. De asemenea, conform art.25 alin.(1) din proiect, veniturile Ordinului se constituie inclusiv din „alocațiile aprobate de către Guvern”.

Astfel, ținând cont de prevederile constituționale citate, constatările Curții Constituționale din *Hotărîrea nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova*, dar și norma art.58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, atenționăm că pentru adoptarea proiectului de lege este necesar ca modificările propuse să fie *acceptate de Guvern*.

5. Suplimentar, ținând cont de domeniul de reglementare al proiectului de lege și de atribuțiile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale – statuate la pct.6 subpct.1) și pct.7 subpct.4) și subpct.8¹⁾ din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.694/2017, recomandăm ca proiectul de lege să fie remis Ministerului menționat, spre examinare și avizare.

De asemenea, ținând cont de obiectul de reglementare al proiectului de lege, considerăm oportun ca acesta să fie consultat cu reprezentanții tuturor părților interesate: personalul medical, organizațiile sindicale din domeniul sănătății, prestatorii de servicii medicale.

6. Întru respectarea normelor de tehnică legislativă și a prevederilor Legii nr.100/2017, atenționăm asupra următoarelor aspecte:

- textul integral al proiectului de lege necesită a fi redactat „cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și punctuație”, iar terminologia utilizată în textul legii trebuie să fie uniformă, întru respectarea prevederilor art.54 din Legea nr.100/2017;

- La **art.1** alin.(4) din proiect, este necesar să fie reglementat că activitatea Ordinului este reglementată în primul rînd de actul normativ supus avizării, fiind necesar să se includă sintagma „*prezentei legi*” după cuvântul „*prevederile*”.

- La art.1 alin.(4) din proiect, dar și pe întreg cuprinsul proiectului de lege unde sunt utilizate denumirile „*Ministerul Sănătății*” sau „*Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei*” – este necesar ca acestea să fie înlocuite cu denumirea actuală a Ministerului – „*Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale*”.

- La art.2 din proiect, textul „*Ca autonomie publică și profesională*” necesită a fi concretizat și reformulat, deoarece nu este clar la ce se referă.

- În scopul respectării *principiilor activității de legiferare*, statuate la art.3 din Legea nr.100/2017, este necesar a fi înlăturate contradicțiile între prevederile art.6 alin.(3) și art.13 din proiectul de lege, precum și dintre prevederile contradictorii reglementate la art.20, art.21 și art.22 din proiectul de lege, fapt explicat la pct.3 din prezentul aviz.

- La art.16

- urmează a se introduce o prevedere care ar face claritate în ceea ce privește convocarea Consiliului național și periodicitatea ședințelor acestuia;
- alin.(6) se prevede că *cheltuielile de deplasare ale membrilor Consiliului național vor fi suportate de către corpurile profesionale teritoriale pe care aceștia le reprezintă*, nefiind clar mecanismul de aplicare. La fel, apare întrebarea de ce aceste cheltuieli nu ar putea fi aprobate de Consiliul național și acoperite din veniturile Ordinului (art.25).

- La art.17 alin.(4) din proiect, textul alineatului are o formulare ambiguă și este necesar a se preciza cu exactitate când pot fi considerate deliberative ședințele Biroului executiv. Or, din prevederile actuale constatăm că ședința Biroului executiv este considerată deliberativă dacă sunt prezenți cel puțin 1/3 din membrii săi (3 membri din 9), iar deciziile Biroului executiv se aprobă cu votul majorității membrilor săi (5 membri din 9).

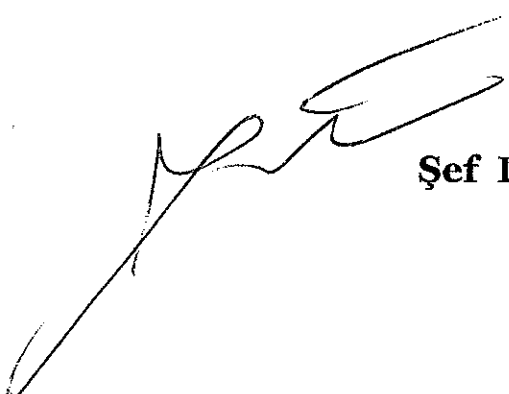
- La art.17 alin. (5) se propune ca una din atribuții ale Biroului executiv să fie *aprobarea statelor de funcții ale Ordinului și angajarea personalului titular*, pe cînd art.18 alin.(3) lit.e) stabilește că *presedintele Ordinului angajează personal de specialitate și administrativ*. În acest sens, este necesară o claritate întru evitarea eventualelor tălmăciri eronate, nefiind

clară și diferența între *personalul titular, personalul de specialitate și cel administrativ*.

- La art.21 din proiect, textul alineatului (1) necesită a fi reformulat, deoarece nu este explicit. Se creează impresia că din conținutul acestuia au fost omise unele cuvinte. De asemenea, nu este clar scopul utilizării sintagmei „*ca organ de judecată profesională*”.

- În cadrul proiectului de lege, este necesar să fie reglementate dispoziții finale referitoare la modul de organizare și termenul de convocare a primei Adunări generale a Ordinului Medicilor, la care să fie alese organele de conducere ale organizației, astfel încât aceasta să devină o entitate funcțională.

În concluzie, ținând cont de cele expuse în aviz, considerăm că proiectul de lege supus avizării trebuie remis autorilor pentru definitivare, întru eliminarea neconcordanțelor și aducerea acestuia în corespundere cu prevederile normelor de tehnică legislativă și ale legislației în vigoare.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex.: Sarivan Ana
Tel.: 556